

ואלו נדרים פרק אחד עשר נדרים

ורבי יוסי סבר אינו ממון. ואינו משלם לו אלא דמי חולין שבו: **במחנהו שלא הורמו קמיפוגי.** דרבי סבר כמי שלא הורמו דמיין ולהכי משלם לו דמי כולו ורבי יוסי סבר כמי שהורמו דמיין ואינו משלם אלא דמי חולין: **ואי טובא הנאה אינה ממון.** אפילו הוויין כמי שלא הורמו אינו משלם לו דמי: **עבלו דהא לא מפסקי ליה ולא מידי: אלא.** לעולם אימא לך דלמינו ממון והיינו טעמא דרבי אע"ג דטובת הנאה אינה ממון אלא הכי משלם לו דמי כולו משום דקפסי רבנן לגנוב כי היכי דלא לגנוב: **ור' יוסי סבר.** אינו משלם אלא דמי חולין דחדא ועוד קאמר חדא טובת הנאה אינה ממון ועוד לדברך דלמרת טעמא משום קנס דלרצה לקנסיה לבעל הבית זה: **כי היכי דלא לשהי לטיבליה.** ולעולם אכתי רישא ורישא דמתני' דקשיא אהדרי לך וסיפא: **רבה אמר.** לעולם לא קשיא מתניין וסיפא דקתני טובת הנאה ממון ורישא היינו טעמא דטילו בעל כרחו: **שאינו טרומה משום דלא חויה אלא לכהניס.** וכיון דלמינו כעפרא צלמא והואיל וכעפרא הוא לא מיתחלי בטובת הנאה ולהכי שקלי לה בעל כרחו: **במתני' קונס שאינו עושה על פי אבא ועל להפר:** שאינו עושה על פיך אינו צריך להפר רבי עקיבא אומר יפר שמא תעדיף עליו יתיר מן הראוי לו ר' יוחנן בן גוריון אומר יפר שמא יגרשנה ותהי אסורה עליו: **גמ' אמר** שמואל הלכה כרבי יוחנן בן גוריון למימרא דקסבר שמואל אדם מקדיש דבר שלא בא לעולם ורמיניה ר' המקדיש מעשה ידי אשתו הרי

דקצירא ליה לטובת הנאה ממון: **ה' אינו משלם אלא דמי חולין שבו.** אבל לא דמי תרומות ומעשרות ואפילו לפי טובת הנאה שיש לו צדן דקצירא ליה לטובת הנאה אינה ממון: **במחנהו שלא הורמו קמיפוגי.** דרבי סבר כיון שלא הורמו תרומות ומעשרות הוא להו כחולין שבו דלאו כמי שהורמו דמיין ורבי יוסי סבר כמי שהורמו דמיין ואין לו צדס כלום ומשום הכי אינו משלם אלא דמי חולין שבו: **מה לי הורמו מה לי לא הורמו.** דכיון טובת הנאה אינה ממון כי לא הורמו מאי הוי דהא פמיכי ביה תרומה ומעשר שאין לו צדן כלום: **אלא היינו טעמא דרבי.** השתא לא מביעיא לן אי אית להו לתרומה טובת הנאה ממון או אינה ממון. ואי אית להו טובת הנאה אינה ממון לרבי יוסי צרבי יהודה ניחא לרבינו היינו טעמייה דקנסויה רבנן לגנוב לשלם טובת הנאה של תרומות ומעשרות לבעל הבית ואי קצירא להו טובת הנאה ממון לרבי ניחא ורבי יוסי צרבי יהודה היינו טעמייה דלמינו משלם אלא דמי חולין שבו משום דקנסויה רבנן שלא ישלם לו טובת הנאה שבתרומה ומעשרות: **רבה אמר שאינו טרומה.** כלומר כולה מתני' אית לה לטובת הנאה ממון וסיפא ניחא דכהניס אלו יטלו אחרים ורישא היינו טעמא דטילו בעל כרחו משום דלמרת לא חויה אלא לכהניס שאי אפשר ליתנה לישאל הלך כיון דמיסרה עלייהו

שיא עפרא (דלחז) צלמא דלפקריה להיא טובת הנאה שיש לו זה: **ומידיא שמעינן שהאסור הנאת פירות על עצמו יכולים אחרים ליעול אותו בעל כרחו ואינו יכול לעבד אע"פ שיכול לישאל על נדרו כיון דהשתא מיהא הוה לא אימתייל מיהו היכא דאימתייל חייבין לשלם דכיון דחסם עוקר הנדר מעיקרו כיון דאימתייל הוין להו הנך פירי כאליו לא אחסרו עליה מעולם. וא"ת אס כן היאך יטלו כהניס על כרחו למה לא נחוש דלמא מיתשיל ומתהני מדקדיה לאו קושיא היא דהתני' המקדש האשה על מתאי שאין עליה או עליו דרים וממלא עליה או עליו נדרים אינה מקודשת ומקדמתי אינה מקודשת משמע שאינה מקודשת כלל ויכולה להנשא אלא רש"י דמתאי (תמס) הלכה אלא חסם והתירה וכן הוא שהלך אחר חסם והתירו מקודשת אלא רש"י דמתאי מיתשיל לא חיישין דלמא מיתשיל הכא נמי דאם אימתייל עבדו כהניס איסורא למפרע כל אימת דלא אימתייל לא חיישין להכי הרשב"א ז"ל: ואינו מסתפק בזה לפי שמעשה שאסרו על עצמו הפקירו וכל שזכה בו אחר קנה כוחה מן ההפקר ואע"פ שאסור שבו הלך ע"י שאלה קנין ממונו של זה אינו בטל שאינו מוצא שאלה בהפקר ומשום הכי יטלו על כרחו דאי לא ודאי כיון דנדרים לאימתייל עלייהו קיימין דמשום הכי מיקרו דבר שיש לו מתירין בפרק פוקתא הירק (לעיל דף ע"ט). חיישין דלמא מיתשיל וכי נלא אינה מקודשת לא שתתא מותרת לינשא אלא דינא קתני ואפי' תימא נמי דמיתלת פוקתא קתני היינו טעמא משום דבעדיה ליכא למיתשיל דלא מיתשיל בפרק פוקתא חיישין להכי ורבי יוחנן בן גוריון אומר יפר שמא יגרשנה ותהי אסורה עליו: **גמ' אמר** שמואל אדם מקדיש דבר שלא בא לעולם ורמיניה ר' המקדיש מעשה ידי אשתו הרי**

כמיני לאפקועי לבעל כוח דזכי ליה רחמנא: **ר' עקיבא אומר יפר שמא תעדיף עליו יוסר מן הראוי לו.** כדלמרי' במס' תבואת צדקה (דף ע"ד) ומה היא עושה לו משקל חמש סלעים שתי ציהודה שהן עשר בגליל כו' והמותר שלה ואותה העדפה שמעדת הואיל ושלה היא אוקרת עליו אם לא יפר: **ר' יוחנן בן גוריון אומר.** להכי יפר שמא יגרשנה ותהא אסורה לחורו לו דלמא מלאכה שעושה אחר הגירושין שעתא ברשותו אסור בלמא מלאכה וכל מעשה ידיה מגירושין ואילך וקסבר אדם אוקר דבר שלא בא לעולם כגון מעשה ידיה שעמדה לעשות דלכשתא לעולם אחר גירושין אע"פ שלא בא לרשותו בעת שצא לעולם דהא מגורשת היא לכשתא ברשותו שמשא לא שיהא אסור. ורבי עקיבא סבר בזה מודיע לך דלמא אוקר דשלב"ל היכא דהוי ברשותו לאלמא כשתא לעולם כגון העדפה אבל אין אדם אוקר דשלב"ל אע"פ שצא לעולם (ה) אין ברשותו אלא לאחר זמן לכשתא לרשותו חל עליהן איסור כדפירשתי: **גמ'**

הפקירו וכל שזכה בו אחר קנה כוחה מן ההפקר ואע"פ שאסור שבו הלך ע"י שאלה קנין ממונו של זה אינו בטל שאינו מוצא שאלה בהפקר ומשום הכי יטלו על כרחו דאי לא ודאי כיון דנדרים לאימתייל עלייהו קיימין דמשום הכי מיקרו דבר שיש לו מתירין בפרק פוקתא הירק (לעיל דף ע"ט). חיישין דלמא מיתשיל וכי נלא אינה מקודשת לא שתתא מותרת לינשא אלא דינא קתני ואפי' תימא נמי דמיתלת פוקתא קתני היינו טעמא משום דבעדיה ליכא למיתשיל דלא מיתשיל בפרק פוקתא חיישין להכי ורבי יוחנן בן גוריון אומר יפר שמא יגרשנה ותהי אסורה עליו: **גמ' אמר** שמואל אדם מקדיש דבר שלא בא לעולם ורמיניה ר' המקדיש מעשה ידי אשתו הרי

הפקירו וכל שזכה בו אחר קנה כוחה מן ההפקר ואע"פ שאסור שבו הלך ע"י שאלה קנין ממונו של זה אינו בטל שאינו מוצא שאלה בהפקר ומשום הכי יטלו על כרחו דאי לא ודאי כיון דנדרים לאימתייל עלייהו קיימין דמשום הכי מיקרו דבר שיש לו מתירין בפרק פוקתא הירק (לעיל דף ע"ט). חיישין דלמא מיתשיל וכי נלא אינה מקודשת לא שתתא מותרת לינשא אלא דינא קתני ואפי' תימא נמי דמיתלת פוקתא קתני היינו טעמא משום דבעדיה ליכא למיתשיל דלא מיתשיל בפרק פוקתא חיישין להכי ורבי יוחנן בן גוריון אומר יפר שמא יגרשנה ותהי אסורה עליו: **גמ' אמר** שמואל אדם מקדיש דבר שלא בא לעולם ורמיניה ר' המקדיש מעשה ידי אשתו הרי

הגהות הב"ח
הר"ש ד"ה ר' יוחנן וכו' ואינו ברשותו אלא לאחר זמן דלכשתא ברשותו יהיה עולין:
ה' אדם מקדיש דבר שלא בא לעולם ורמיניה ר' המקדיש מעשה ידי אשתו הרי

הפקירו וכל שזכה בו אחר קנה כוחה מן ההפקר ואע"פ שאסור שבו הלך ע"י שאלה קנין ממונו של זה אינו בטל שאינו מוצא שאלה בהפקר ומשום הכי יטלו על כרחו דאי לא ודאי כיון דנדרים לאימתייל עלייהו קיימין דמשום הכי מיקרו דבר שיש לו מתירין בפרק פוקתא הירק (לעיל דף ע"ט). חיישין דלמא מיתשיל וכי נלא אינה מקודשת לא שתתא מותרת לינשא אלא דינא קתני ואפי' תימא נמי דמיתלת פוקתא קתני היינו טעמא משום דבעדיה ליכא למיתשיל דלא מיתשיל בפרק פוקתא חיישין להכי ורבי יוחנן בן גוריון אומר יפר שמא יגרשנה ותהי אסורה עליו: **גמ' אמר** שמואל אדם מקדיש דבר שלא בא לעולם ורמיניה ר' המקדיש מעשה ידי אשתו הרי

כב א מיי פיה מהל
אשות הלכה ו:
ל ב מיי פ"כ מהל
דברים הלכ יא סמג
לאון רמנו מוש"ע י"ד ס'
לר סעיף ע:
לא ג מיי שם הלכה י
סמג שם מוש"ע שם
סעיף עא ומוש"ע א"ע
סמג פה סעיף ב:
מסוף רש"י

במחנהו שלא הורמו קא מיפלגי. וכגון שפלו לו טבל זה מביט אבי אמו כהן רבי סבר כמי שהורמו דמיין וזה אבי אמו בתרומה ומעשרות שבו, שאף מעשר ראשון לכהנים, מדקנסיהו עולה ללוים (קדושין יח). שאינו עושה על פיך. אשה שמתירה לבעלה מה שאני עושה מלאכה היא אסור לרבי בקונס (יבמות צג). והי עלך ההקדש מלהיטע לו (בבבא נט). מעשי ידי יהיו לךין כהקדש (קדושין יח). אינו צריך להפר. גמ' זה דבר שבו לא לקדישו לפני שחול שבו (בבבא נט). אין בעלה כרין להפר שאין נדרה חל שחיי משעבדת לו (קדושין יח). דכיון דקא משעבדת ליה למעשה יהיה לא מלא נדרה (יבמות צג). ואפילו למא תעדיף נמי לא חיישין, דאי מעדפא נמי לבעל הוא (בבבא נט). שמא תעדיף עליו. על משעבדה ליה ויתר מן הראוי לו, ויומר מתא וזהא חייבת לעשות לו, ויהא חייבת (סד) אמרין מה היא עושה לו משקל חן סלעים שמי ציהודה, ולי תעדיף עליו. ומהא הדין המקדש קדשה אע"פ דלא צלמא לעולם צבעת נדר (קדושין יח). וטפי נדר וממלא עליה או עליו נדרים אינה מקודשת ומקדמתי אינה מקודשת משמע שאינה מקודשת כלל ויכולה להנשא אלא רש"י דמתאי (תמס) הלכה אלא חסם והתירה וכן הוא שהלך אחר חסם והתירו מקודשת אלא רש"י דמתאי מיתשיל לא חיישין דלמא מיתשיל הכא נמי דאם אימתייל עבדו כהניס איסורא למפרע כל אימת דלא אימתייל לא חיישין להכי הרשב"א ז"ל: ואינו מסתפק בזה לפי שמעשה שאסרו על עצמו הפקירו וכל שזכה בו אחר קנה כוחה מן ההפקר ואע"פ שאסור שבו הלך ע"י שאלה קנין ממונו של זה אינו בטל שאינו מוצא שאלה בהפקר ומשום הכי יטלו על כרחו דאי לא ודאי כיון דנדרים לאימתייל עלייהו קיימין דמשום הכי מיקרו דבר שיש לו מתירין בפרק פוקתא הירק (לעיל דף ע"ט). חיישין דלמא מיתשיל וכי נלא אינה מקודשת לא שתתא מותרת לינשא אלא דינא קתני ואפי' תימא נמי דמיתלת פוקתא קתני היינו טעמא משום דבעדיה ליכא למיתשיל דלא מיתשיל בפרק פוקתא חיישין להכי ורבי יוחנן בן גוריון אומר יפר שמא יגרשנה ותהי אסורה עליו: **גמ' אמר** שמואל אדם מקדיש דבר שלא בא לעולם ורמיניה ר' המקדיש מעשה ידי אשתו הרי

הפקירו וכל שזכה בו אחר קנה כוחה מן ההפקר ואע"פ שאסור שבו הלך ע"י שאלה קנין ממונו של זה אינו בטל שאינו מוצא שאלה בהפקר ומשום הכי יטלו על כרחו דאי לא ודאי כיון דנדרים לאימתייל עלייהו קיימין דמשום הכי מיקרו דבר שיש לו מתירין בפרק פוקתא הירק (לעיל דף ע"ט). חיישין דלמא מיתשיל וכי נלא אינה מקודשת לא שתתא מותרת לינשא אלא דינא קתני ואפי' תימא נמי דמיתלת פוקתא קתני היינו טעמא משום דבעדיה ליכא למיתשיל דלא מיתשיל בפרק פוקתא חיישין להכי ורבי יוחנן בן גוריון אומר יפר שמא יגרשנה ותהי אסורה עליו: **גמ' אמר** שמואל אדם מקדיש דבר שלא בא לעולם ורמיניה ר' המקדיש מעשה ידי אשתו הרי